

QUI CALLA, ATORGA

● El 'sí' a l'Estatut convalida la convivència de Catalunya en l'Estat que configura la Carta Magna

JAVIER PÉREZ ROYO

CATEDRÀTIC DE DRET CONSTITUCIONAL DE LA UNIVERSITAT DE SEVILLA

No és veritat que qui calla atorga. O almenys, no sempre és veritat. Hi ha circumstàncies en les quals la por pot conduir a fer que les persones que no estan d'acord amb determinades propostes no s'atreveixin a rebutjar-les. En tals casos no es pot admetre que qui calli estigui atorgant. Simplement no està dient res. Però en un règim de llibertat, en el qual ningú té per què témer alguna conseqüència negativa per expressar la seva opinió, sí que tendeix a ser veritat que el silenci és senyal d'atorgament. I, en tot cas, el que resulta indiscutible és que qui no calla no atorga.

El sí pot ser implícit. El *no* sempre és explícit. Per això mai s'ha posat en circulació el revers de la sentència amb la qual he començat aquest article. Ningú deu haver sentit dir en la seva vida que qui no calla atorga. Qui no calla mai atorga. Pot assentir o dissentir, però mai atorga. Perquè l'atorgament sempre és implícit. Dir *sí* o *no* és expressar una opinió. Atorgar és no tenir una opinió expressa, cosa que, quan es tracta de ratificar un text normatiu, suposa no rebutjar el que se't proposa i, acceptar, en conseqüència, l'entrada en vigor d'aquest text. No anar a votar diumenge passat suposava acceptar implícitament l'entrada en vigor de l'Estatut pactat entre el Parlament de Catalunya i les Corts Generals. El contrari no es podia aconseguir no anant a votar.

Això és autèntic sentit comú del qual tant li agrada presumir a **Mariano Rajoy**. Qualsevol ciutadà que es quedés a casa seva diumenge sabia que l'Estatut entraria en vigor. Cap devia pensar que, quedant-se a casa, impediria la seva aprovació. Per aquest motiu, la interpretació de l'abstenció que estan posant en circulació el Partit Popular i *els seus* mitjans de comunicació no té cap mena de justificació objectiva i raonable. L'abstenció podrà ser interpretada com a indiferència, però mai com a rebuig. L'intent d'apropiar-se l'abstenció per part del PP és un cas clar d'apropiació indeguda, no tipificada penalment, però

no per això menys apropiació indeguda. Molt desesperat deu estar per recórrer a una conducta delictiva d'aquesta naturalesa.

En qualsevol cas, el més significatiu i políticament rellevant és que el rebuig dels ciutadans de Catalunya al pacte establert entre el Parlament i les Corts Generals és molt reduït. El 21% del 50% és insignificant. Políticament no té cap valor. I com més temps passi menys valor tindrà. El que quedarà d'aquest 18 de juny del 2006 és que el cos electoral de Catalunya ha dit *sí* al pacte entre els seus representants polítics i els representants de tots els ciutadans de l'Estat. S'ha produït la coincidència entre la manifestació de voluntat aconseguida mitjançant una institució de democràcia directa i l'aconseguida a través de les institucions de democràcia representativa.

AQUESTA pretesa separació entre els ciutadans i els seus representants polítics, a la qual s'ha fet reiteradament referència al llarg d'aquests últims mesos, no s'ha vist per cap banda. O, si s'ha vist, és en el camp dels partits que han propugnat el *no* en el referèndum. El percentatge del *sí* ha estat superior a la suma dels percentatges obtinguts pels partits que han defensat aquesta opció en les últimes eleccions autonòmiques o generals, mentre que amb el *no* ha passat el contrari. Això sí que no és discutible. Són els defensors del *no* els que hauran de reflexionar sobre si realment estan interpretant adequadament la voluntat dels que els han votat. Els defensors del *sí* no tenen aquest problema. I això és important per a Catalunya, però no ho és menys per a l'Estat espanyol. Els que han parlat directament han estat exclusivament els ciutadans de Catalunya, però han aprovat tant l'actuació del seu propi Parlament com la de les Corts Generals. I això, no com es va fer l'any 1979, sense experiència d'exercici real i efectiu del dret a l'autonomia en condicions democràtiques estables, sinó després de més de 25 anys d'exercici de tal dret. El 1979 únicament es podia dir *sí*. El *no* o fins i tot l'abstenció era dir no a l'autonomia, que era gairebé tant com dir no a la democràcia. El 2006, el *sí* no era inexcusable. Ha estat una opció conscient, assolida amb coneixement de causa. El *sí* ha estat simultàniament la convalidació d'aquests últims 25 anys de convivència de la Catalunya autònoma a l'Estat espanyol i una aposta per mantenir aquesta convivència en el futur. Amb un nou marc jurídic, però amb

base en la mateixa decisió constitucionalment conformadora de l'estructura de l'Estat que es va aconseguir en la Constitució del 1978.

EL REFERÈNDUM de diumenge passat ha estat simultàniament un referèndum de ratificació de l'Estatut i de ratificació de la Constitució. El text que es va aprovar al Parlament no era compatible amb la Constitució. Ha estat en la negociació entre el Parlament i les Corts Generals quan s'ha arribat a un acord sobre una reforma estatutària compatible amb el text constitucional. La tensió entre el text aprovat al Parlament de Catalunya i el text pactat amb les Corts Generals era evident. És la tensió que els ciutadans han estat cridats a arbitrar directament amb el seu vot. I l'han arbitrat en el sentit que ja sabem. El *sí* del 2006 no és només un *sí* a l'Estatut, com va ser el *sí* del 1979. El *sí* del 2006 és també un *sí* a la Constitució, una confirmació per part dels ciutadans de Catalunya de manera directa que segueixen considerant la Constitució espanyola com el pressupòsit i el límit per a l'exercici del seu dret a l'autonomia.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 20 de juny de 2006